KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

FRIENDS SCHOOL KAMUSINGA HIGH
KISWAHILI
KARATASI YA 2
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail:infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

FRIENDS SCHOOL KAMUSINGA KCSE TRIAL AND PRACTICE EXAM 2016

102/2

Karatasi ya 2

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

UFAHAMU

a) Hugeuza malighafi inayopatikana kuwa bidhaa za kutumiwa na watu. (al. 2)

b) Masoko finyu kutokana na uwezo wa wanunuzi. (al. 2)

c) (i) Vina uwezo wa kuwaajiri wafanyakazi wengi.
(ii) Hakuhitaji mtaji mkubwa.
(iii) Ni rahisi kujaribisha bidhaa mpya kwa kiwango kidogo cha kiwanda kidogo.
(iv) Huwa chocheo kubwa la usambazaji wa viwanda hadi maeneo ya mashambani.
(v) Watu wengi wanaweza kuanzisha viwanda hivyo.

d) (i) Nafasi za ajira zimesambazwa.
(ii) Hutoa mweneo mzuri wa kimapato
(iii) Huboresha uwezo wa kiununuzi wa umma.
(iv) Ni msingi mkubwa wa kujitegemea kiuchumi.
(i) Kuanzisha
(ii) Kazi
(iii) Hamu

Adhibu kosa la kisarufi litokeapo mara ya kwanza hadi makosa sita (½ x 6 = 3)

Adhibu kosa la hijai litokeapo mara ya kwanza hadi makosa sita (½ x 6 = 3)

Adhibu kosa la hijai hata pale amekosea jibu.

MUHTASARI

A (i) Kupitisha wakati
(ii) Kitulizo cha moyo
(iii) Kuendeleza hisia, kuburudisha na kuzuzua
(iv) Kukubaliana na tajriba mbaya
(v) Unampa fursa ya kutoa moyoni simanzi na dhiki
(vi) Kukomaza akili
(vii) Kuhamasisha umakinifu katika masomo mengine
(viii) Mbinu ya kukumbuka
Maneno 35 – 40

7 x 1 = 7

b) (i) Watoto hujipatia mbinu za werevu shuleni.
(ii) Watu wazima waliojifunza muziki kabla ya miaka 12 huwa na utumizi mzuri wa maneno magumu na msamiati.
(iii) Husaidia watoto walio na kasoro ya kuzungumza/walio na ulimi mzito wa kuzungumza.

(iv) Husaidia watu wazima walio na shida ya kigugumizi.
(v) Watoto huweza kujifunza kuelewa mila na tamaduni. 5 x 1 = 5

Tanbihi: Mwanafunzi atuzwe jumla ya alama 3 za mtiririko kisha kukadiria sehemu zote mbili.

MATUMIZI YA LUGHA (ALAMA 40)

a) Sifa za sauti

(i) /e/ - irabu ya mbele na kati.

- Hutamkwa midomo ikiwa imetandazwa.
  /n/ - Konsananti ya nazali/:/ king'ong'o.

- Sauti ya ufizi (½ x 4 = 2)

b) (i) Kivumishi (kionyeshi)
(ii) Kiwakilishi (kionyeshi) (1 x 2)

c) Ha – kikanushi cha nafsi
Wa – kiambishi cha nafsi (ya tatu wingi)
Ku – kikanushi cha wakati (uliopita)
-ni- - Mtendwa
- chokozi – mzizi
-a- - kiishio (½ x 6)

d) Watoto wamesaidiwa – kishazi huru
Watoto waliachwa mayatima – kishazi tegemezi (1 x 2)

e) (i) Kubwa: Masahani/majisahani yote yamepelekwa majumbani.
Udogo: Visahani/vijisahani vyote vimepelekwa vijumbani. (2 x 2)
Utawala mkubwa wa meya ulizuilika. (1 x 2)

e) Mwalimu aliwaahidi wazazi <u>kuwaange</u>watuza watahiniwa wote <u>ambao</u> wa<u>nge</u>pita mtihani <u>mwaka huo</u>
(½ x 6)

f) Mamake – kitondo (1)
Mbuzi – kipozi (1)
Kwa kisu – ala (1)

i) Wanafunzi waliandika barua kwa niaba ya wengine. (1)
Wanafunzi waliandika barua mmoja kwa mwingine (1)

j) Kisabuni – namna mfanano. (1)
Uwanjani – mahali (1)

k)

- Kukata neno ufikapo ukingoni mwa karatasi.

- Kuungia baadhi ya maneno yaasili ya kigeni k.m idd-ul-fitri
- Kuonyesha neno linalohusisha nomino mbili k.m kidhibiti mwendo
- Kutenganisha silabi za neno
- Kuonyesha kipindi cha muda Fulani 1998 – 1999
- Kuandika tarehe 21-3-1999

l)

S						
S1			U	S2		
KN	KT			KN	KT	
	T	N		N	T	E
Ouma	alianguka	mtihani	ila	Kamau	alifuzu	vizuri

m) na – kiunganishi (1)
na – kauli ya kutendeana (1)

n) Walimu hao – kiima (1)
Kwa bidii – chagizo (1)

o) (i) Jaribu – mjarabu/mijarabu
jaribio/majaribio
kujaribu

(ii) Chuma– Uchumi
-Chumo
-Kuchuma
-Mchumi

p)

Kufanya	Kufanyiwa	Kufanyisha
La	Liwa	Lisha
fa	fiwa	fisha

(½ x 4)

q) Mazoea/kurudiarudia/kila mara (1 x 1)

4. **ISIMU JAMII**

a) (i) Lugha moja kusonewa hadhi na isiyoonewa hadhi hufifia.
(ii) Sababu za kiuchumi – watu huishi mijini na kuacha lugha ya kwanza.
(iii) Lugha kuwa na idadi ndogo ya wazungumzaji.
(iv) Ndoa za mseto.
(v) Kuhamia kwingine – watu huishi na kuingiliana na kundi jingine.
(vi) Mielekeo ya watu – wanapoipendelea lugha moja na kuidharau nyingine.

(vii) Kisiasa – Lugha moja kupendelewa kuliko nyingine na viongozi. (zozote 4 x 1)

b) (i) Sajili ya bungeni
(ii)

- Kuchanganya msimbo/ndimi – waziri wa Finance.
- Msamiati maalum – hoja, kifungu nambari.
- Lugha ya adabu – napenda kumkosoa